

Tadeusz Śliwa, *Nikodemowicz Jan (1875–1911)* [w:] Tekstowa kartoteka osobowa przemyslan, pod red. Anny Siciak, na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej; zob. także Tadeusz Śliwa, *Nikodemowicz Jan (1875–1911)* [w:] *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej*, pod red. Andrzeja Meissnera, Kazimierza Szymda, Rzeszów 2011 s. 294

Nikodemowicz Jan (1875–1911), krypt. X. N., ksiądz, dyrygent, kompozytor.

Urodził się w mieszczańskiej rodzinie w Głogowie Młp. Gimnazjum ukończył w Rzeszowie. Od dzieciństwa zdradzał zamiłowanie i zdolności do muzyki, toteż w wyższych klasach gimnazjum dyrygował chórem szkolnym, a przez pewien czas i orkiestrą. Po maturze rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Przemyślu, w czasie których prywatnie udoskonalał wiedzę na temat muzyki i umiejętność gry na różnych instrumentach. Na IV roku studiów dyrygował orkiestrą i chórem kleryckim. 8 VI 1899 r. otrzymał święcenia kapłańskie i został wikarym w Majdanie Kolbuszowskim. Doceniający jego zdolności muzyczne, biskup Solecki już 1 I 1900 zwolnił go z tej placówki i wysłał na specjalistyczne studia muzyczne do Ratzbony w Bawarii, gdzie od 1874 r. istniała mająca międzynarodową sławę szkoła muzyki kościelnej. Po półrocznym w niej pobycie wrócił do Przemyśla, gdzie został wikarym przy katedrze i powierzono mu prowadzenie chóru katedralnego (do 1910 r.), a równocześnie nauczanie śpiewu gregoriańskiego w Sem. Duchownym, a także nauczanie religii kolejno w kilku szkołach, przy czym, najdłużej, bo do 1911 r., w Szkole Wydziałowej Żeńskiej im. Królowej Jadwigi. Uczył w nich jako wolontariusz gry na różnych instrumentach, podobnie uczył małoseminarzystów (w latach 1902–1906), a w 1904–1905 dyrygował orkie-

strą. Przez czas pewien uczył śpiewu i muzyki w gimnazjum w Przemyślu. W VI 1908 r. odbył podróż naukową do Beuron we Francji celem zapoznania się ze zreformowanym śpiewem gregoriańskim, a w Poznaniu z organizacją szkoły organistowskiej. Sam bowiem już od 1 IX 1900 r. był dyrektorem szkoły organistowskiej w Przemyślu. Nauczał w niej śpiewu figuralnego i chóralnego, harmonii, budowy organów oraz gry na instrumentach dętych. Z działalności szkoły ogłaszał sprawozdania.

Zabiegał o budynek szkolny, instrumenty muzyczne, książki, a także warunki materialne uczniów. W znaczącym zakresie udzielał się w działalności Towarzystwa Muzycznego w Przemyślu. Spełniał w nim funkcję dyrektora artystycznego i dyrygenta połączonych orkiestr i 100-osobowego chóru. Wykonywano dzieła wybitne, jak G. Rossiniego *Stabat Mater*, czy F. Mendelsohna *Oratorium Paulus*. W sumie, wyraźnie ożywił działalność Towarzystwa Muzycznego. Oprócz tego skomponował kilka utworów na chór i orkiestrę oraz piosenki. Głównym jednak dziełem w tej dziedzinie był *Śpiewnik Kościelny* przeznaczony dla młodzieży, wydany w 1905 (Przemyśl), a później powiększony i poprawiony, jeszcze trzykrotnie wydawany do 1911 r. i ponownie w 1928 r. Ułożył w nim melodie do 88 pieśni kościelnych. Zmarł 1 X 1911 r. Był znaczącą postacią w życiu kulturalnym Przemyśla na przełomie XIX/XX w.

Bibliografia: *Nekrolog*, „Kronika Diecezji Przemyskiej” r. 11 (1911), s. 610-612; Waśkiewicz M., *Szkoła organistowska w Przemyślu (1838-1914)*, „Premisla Christiana”, t. 12 (2007), s. 414, 427 i n.; Stodolak S., *Muzyka wokalna i instrumentalna w kościołach Przemyśla w okresie zaboru austriackiego (1772-1914)*, Lublin 1980, msszps pr. mgr w Bibl. Instytutu Muzyki KUL.